

[Gert Petersen.]

de to sider ikke havde noget som helst med hinanden at gøre. Inden for fællesmarkedet selv, i de gamle EF-lande, har man en anden opfattelse og lægger ikke skjul på, hvordan det forholder sig. I EF-Parlamentet f. eks. diskuterer man udenrigspolitik og økonomiske spørgsmål, på topmøderne diskuterer man udenrigspolitik og økonomiske spørgsmål og udsender resolutioner herom. Nu har da også den nye danske udenrigsminister taget konsekvensen heraf, og den redegørelse, vi har fået i dag, er også en sammenblanding af økonomiske og udenrigspolitiske spørgsmål. Der skal ikke lyde bebrejdelser fra vores side i den anledning. Ærlighed og åbenhed er nu trods alt en udmærket ting, også selv om man ikke er enig med den, der er åbenhjertig.

Hidtil har dette politiske samarbejde imidlertid betydet, at en harmonisering er smuglet ind ad bagdøren, en harmonisering, som offentligheden herhjemme ikke i tilstrækkelig grad er blevet klar over, som ikke har været genstand for debat, og som i virkeligheden er kommet bag på mange mennesker, selv nogle af dem, der følger med i udenrigspolitikken.

Man prøver på at bagatellisere denne sag. F. eks. skrev den forhenværende udenrigsminister, hr. K. B. Andersen, forleden en artikel i Berlingske Tidende. Det var den 25. januar, og jeg citerer:

„Mens den del af EF-samarbejdet, der bygger på Romtraktaten, som bekendt har et større ildebefindende, har det udenrigspolitiske samarbejde gjort væsentlige fremskridt, og det er vel at mærke sket uden på noget punkt at gå uden for de rammer og det grundlag, der blev lagt frem for den danske befolkning forud for folkeafstemningen i oktober 1972. Det nuværende grundlag for det udenrigspolitiske samarbejde, Københavnrapporten, bygger på ganske samme princip som den oprindelige Luxembourgrapport fra 1970. Det drejer sig her om rådslagninger og informationer mellem de ni regeringer.“

Ja men lad os dog så se på kendsgerningerne. Lad os først tage Luxembourgrapporten fra 1970. Det er her, EF-landene blev enige om, at deres udenrigsministre regelmæssigt skulle konsultere hinanden om udenrigspolitiske spørgsmål, og det er her,

man opbygger et apparat dertil. Det er i dette dokument, at den politiske komité, som vi også har hørt om i dag, første gang omtales. Den politiske komité er altså komiteen af ledende embedsmænd fra landenes udenrigsministerier. Her læser man i Luxembourgrapporten fra 1970 i afsnit IV om „Emner for konsultationerne“:

„Regeringerne skal konsultere hinanden om alle vigtige udenrigspolitiske spørgsmål. Medlemsstaterne kan foreslå politisk konsultation om alle de spørgsmål, de måtte ønske.“

I Københavnrapporten, som er udarbejdet under ledelse af det danske udenrigsministerium — det var, mens Danmark havde formandskabet i Fællesskaberne — er det samme emne behandlet. Der er et ret omfattende afsnit, hvori det også siges, at om alle vigtige udenrigspolitiske spørgsmål skal regeringerne rådføre sig med hinanden. Men så står der yderligere, og her kommer vi til en principiel udvidelse i forhold til Luxembourgrapporten, uanset hvad hr. K. B. Andersen så skriver:

„For disse spørgsmåls vedkommende forpligter hvert land sig til som hovedregel ikke endeligt at fastlægge sin stilling uden at have rådført sig med sine partnere inden for rammen af det politiske samarbejde.“

Ifølge Luxembourgrapporten var vi forpligtede til at rådføre os, men vi var ikke forpligtede til at vente med at fastlægge vores politik, indtil denne rådslagning var afsluttet. Nu er vi forpligtet til ikke at fastlægge vores politik, før vi har rådført os med vore partnere inden for rammen af det politiske samarbejde. Der er en betydelig udvidelse, en skærpet forpligtelse for medlemsstaterne og også for Danmark som følge af denne ændring i bestemmelserne om det udenrigspolitiske samarbejde. Dertil kommer, og det er i og for sig meget konsekvent, at den nye bestemmelse er fulgt op med bestemmelser om et langt tættere net af rådslagninger på alle niveauer, både når det drejer sig om De Forenede Nationer, og når det drejer sig om andre internationale institutioner, når det drejer sig om samarbejde på ambassadørniveau i de forskellige hovedstæder osv., osv.

Men har dette givet sig konkrete udslag? Ja, det har det. Danmark har haft en bestemt Mellemøstpolitik, som blev fastlagt i